

Slides:
kortlink.dk/mrsh

SCENARIEDIDAKTIK

Danskfaget i innovative, autentiske, projektorienterede undervisningsforløb

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk

Workshop 7.1.2020
Taastrup Kulturcenter

DAGSORDEN

- Læringsteori
- Virkeligheden i skolen?
- En case
- Faglighed
- Scenariedidaktik
- Autenticitet
- Læring vs. Produktion
- Spørgsmål og kommentarer

www.simon-skov-fougt.dk

LÆRINGSTEORI

Fra Dewey til SHAFFER

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk

ÆLDRE OG MODERNE LÆRINGSTEORIER

- Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en social sammenhæng at forholde sig til et problem i et meningsfyldt *scenario* (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald) (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011; Foug, 2013, 2015, 2017).
- Det faglige skal *anvendes*. Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre, søge jobs, udarbejde rejsebeskrivelser, fremstille bræt- eller computerspil, lave cirkus osv.

www.simon-skov-foug.dk

VIRKELIGHEDEN
I skolen

Lektor Simon Skov Foug
Ph.d., Cand.pæd., lektor
www.simon-skov-foug.dk
@simonskovfoug

Fuld af kraft

Jeg glæder ikke mere. Jeg har bare lyst til at lægge mig i festerestning forenigt eller tale omkring rundt i et øvghed. Jeg vil flygte - bare væk.

Cecile har det på samme måde. Alle hospital lægerne har været for meget. For meget opmærksomhed og administration på det område.

Vi besluttede os derfor at rejse væk i weekenden. Det tog lidt tid at få foretættene lavet, men vi klarede det. To Copenhagen var god.

Vi skal prøve det, gerne alle, også alle og være alle det i har lyst til. Cecile skal være glad, selvom at det måske ikke er det bedste tidspunkt at tage af sted på.

Hun har fået en tatovering. En smuk sol. Den minder mig om hende. Så lysende og væk. Fuld af kraft.

_____

Jeg elsker hende

-Jeppe

Ph. Her er et billede af solen

Om mig

Simon Skov Foug
Bibliotekar, Ph.d. Denmark
Hus 2, Jørgen Jacobsen, Jørgen og jeg er 17 år og går i 11 på Skolevej i København. Jeg er 16 år, og det er mit arbejde at jeg lærer bogen om mig har gjort det i mange år. Mit navn er et kavnem til at være mere professionel. LA Løbet!

Blog-aktiv

▼ 2017 (18)

- Fuld af kraft
- Et nyt
- Åben
- Det
- Opdag
- For godt til at være
- meget
- Blod er
- Solen
- Det er
- blod
- blod
- blod

► Måske (2)

)-PROJEKT

MARIA

• *Jeg aner ikke, hvor lang tid de skal bruge på at skrive deres blogs, så de bliver gode, så de får arbejdet med sproget, og så identiteten bliver troværdig. De skal både lære at bruge blogs som et redskab, der kan bruges til at udtrykke meninger, holdninger og synspunkter, og samtidig er der også analysen og tolkningen af romanen – vi skal stadig arbejde med de danskfaglige sider*

www.simon-skov-fougt.dk

SKOLSKES KOMMUNIKATIONSFORMER

Initiering	Respons	Evaluering
Lærer Anna: Nå, vi starter. Hvad tror I, man skal lære, når man skal lære at analysere billeder? (5 sek.) Caroline?	Caroline: Beskrive?	Lærer: Ja, (2 sek.) Beskrive billedet ja
Lærer Anna: Sarah?	Sarah: Skrive noget ned auuh, om de forskellige ting I, på billederne	Lærer: Ja
Lærer Anna: Ja, Jack?	Jack: Farverne	Lærer: Det kunne være farverne, man skulle beskrive

www.simon-skov-fougt.dk

KLASSE- 'SAMTALEN'

www.simon-skov-fougt.dk

10

KLASSE-'SAMTALEN'

- Fem ud af 23 elever deltager
- Gennem 45 minutter
- 6 minutter går med logistik
- Læreren taler 28 minutter = 62% af tiden
  - Gæet, hvad læreren tænker
- 11 minutter tilbage til eleverne
- 2 minutter pr. elev
- Men hvad med de 18?

www.simon-skov-fougt.dk

11

TRADITIONEL UNDERVISNING

- Elementbaseret faglighed (Bundsgaard & Kühn 2007:28f)
- Harpunspørgsmål (Haugsted 2005:26)
- Læreren taler 75 % af tiden (Dysthe 1997:16)
- Læreren taler over halvdelen af tiden (fx Hiebert et al. 2003)
- Læreren spørgsmål er oftest lukkede (gæet, hvad læreren tænker)
- 65% af eleverne tier (Haugsted 2005:69)
- Monologisk undervisning (Pasgaard, 2009)

www.simon-skov-fougt.dk

12

PARADOKS: FAGLIGHED ER G

- Lærer Maria: Skrivning...
- Marias et...
- Denne tilgang til undervisning er **ALTØDELÆGGENDE** for motivation, kreativitet, læringslyst og læring
- St...
- De...
- PS!

www.simon-skov-fougt.dk

13

UDGANGSPUNKTET

- Skolen skal i langt højere grad relatere sig til **verden uden for skolen**
- Omverdenens kommunikationsformer

www.simon-skov-fougt.dk

14

EN CASE

Innovativ, autentisk, projektorienteret undervisning

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., Cand.pæd., lektor
www.simon-skov-fougt.dk
simon@simon-skov-fougt.dk

15

DEN LOKALE VERO MODA

- → Produktet
- Skitser forløbet ←
- Brug FIRE-modellen
  - Forståelse
  - Idegenerering
  - Realisering
  - Evaluering

www.simon-skov-fougt.dk

16

FAGLIGHED

Hvad er det?

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@skov-fougt.dk

17

BEGREBET FAGLIGHED

- Hetmar (2013): Faglighed er en identitet, man gør inden for bestemte domæner i direkte eller indirekte interaktion med andre på tværs af domæner, så man bliver genkendt som medlem af domænet.
- "... doing being some identity" (Geertz)
- Epistemic frames: "Collective identities, values, and epistemology that allow people to think in innovative ways" (Shaffer, 2006, p. 12)
- Faglighed = handling og handlemønstre forbundet med *det sociale* i fagindsigt og fagindsigt – faglighed er noget man gør *sammen* med andre
- Værdier og etik: "Different communities of practice ... have ... different ways of knowing, of deciding what is worth knowing, and of adding to the collective body of knowledge and understanding" (Shaffer, 2004, p. 1404).

FAGLIGHED ER NOGET, MAN GØR

www.simon-skov-fougt.dk

18

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- **Viden, procedurer, opgaver og artefakter**
Et språk til at tale om verden og opgaver, samt ting, redskaber og artefakter (procedurer) samt ting, redskaber og artefakter. En måde at løse opgaver i verden (artefakter).
- **En systematisk tilgang til verden**
En måde at stille spørgsmål, tilgå og tilgå.
- **En social konstellation**
En kommunikation (rolle) og en plads til kommunikation (konstellation), samt en måde at kommunikere på (kommunikationskonstellation).
- **En interesse**
En måde at opfatte noget som interessant (interesse), et fokus på løsning af opgaver (interesse) og en måde at opfatte noget som interessant (interesse).
- **Et perspektiv**
En måde at opfatte hvad verden er (epistemologi), hvordan den kan forstås, tales om og tilgås på (epistemologi).

Begreber
Metoder
Social konstellation
Interesse
Perspektiv

HVAD ER SCENARIO-DIDAKTIK?

(Bundsgaard & Fougt, 2017)

www.simon-skov-fougt.dk

19

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- En læge, som har viden om medicin og kender metoder til at give den, men som ikke har en bevidsthed om, at han samarbejder med fx sygeplejersker har en interesse i at gøre patienter som dermed mangler perspektiv er en **HELT EKSTREMT DÅRLIG**

BEGREBER
METODER
SOCIAL KONSTELLATION
INTERESSE
PERSPEKTIV

www.simon-skov-fagligt.dk

20

Hvor eleverne får mulighed for at bringe **begreber, metoder, den sociale konstellation, interesser og perspektiver** i spil. **sammen med viden.**

www.simon-skov-fagligt.dk

21

DEN LOKALE VERO MODA

- Hvordan kan eleverne handle fagligt på baggrund af viden i Vero Moda-forløbet?
- Hvilke **begreber** er relevante?
- Hvilke **metoder** er relevante?
- Hvilke **sociale konstellationer** er i spil?
- Hvilke **interesser** er i spil?
- Hvilke **perspektiver** er i spil?

www.simon-skov-fagligt.dk

22

SCENARIEDIDAKTIK

Meningsfuld og tidssvarende undervisning

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@simon-skov-fougt.dk

23

SCENARIEDIDAKTIK

- **Scenariedidaktik** er anvisning på at planlægge, gennemføre og evaluere scenariebaseret undervisning (som) er undervisning, hvor eleverne sammen simulerer – evt. i roller – en meningsfuld situation med et reelt produktionsmål (Bundsgaard, Misfeldt og Misfeldt, 2017, s. 30)
- Faglighed skal anvendes (fagligt perspektiv): **Produktion**
- Produktionsmålet skal være realistisk og opnåeligt (læring er deltagelse)
- Med scenariedidaktik kan man stille noget (læring er deltagelse)
- Med scenariedidaktik kan man stille noget (læring er deltagelse)
- Med scenariedidaktik kan man stille noget (læring er deltagelse)

FUNDERET I VERDEN UDEN FOR SKOLEN

HVAD ER SCENARIO DIDAKTIK?

www.simon-skov-fougt.dk

24

SCENARIOBASERET UNDERVISNING

- I andre uddannelser
  - Sygeplejerske
  - Piloter
  - Politiet
  - Militæret
  - Læreruddannelsen

Mindre i skolen?

www.simon-skov-fougt.dk

25

LYSET PÅ SKOLESTIEN

- Elevrådets ønske om lys på en cykelsti i kommunen
- Gentagne forsøg på kontakter til kommunalbestyrelsen
- Producerede en avis herom - 500 eksemplarer
- 3 mdr. senere var der lys

www.simon-skov-fougt.dk

26

BOGANMELDELSER

- Løbende evaluering og justering efter forløb og mål
- Bevidsthed om, at teknologi driller
- God undervisning tager tid

www.simon-skov-fougt.dk

27

SPILLET OM MAGTEN

- 3. kl.
- Valgplakater - DF
- DGF

www.simon-skov-fougt.dk

28

DEN LOKALE VERO MODA

- Hvordan er forløbet forankret i verden uden for skolen?
- Hvordan **samarbejder** eleverne?
- Med hvem samarbejder de?
- Hvilke fagligheder skal de **anvende**?

www.simon-skov-fougt.dk

29

AUTENTICITET

Verden uden for skolen vs. skolen

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., Cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
@simonskovfougt

30

OG DE LEVEDE LYKKELIGT...

- Innovative, autentiske, projektorienterede undervisningsforløb
- *I innovative, autentiske læringsforløb lærer eleverne at bruge deres viden og kompetencer til at løse virkelige problemstillinger.*
- DET ER NØDVENDINGT – C21
- DET ER MENINGSFULDT
- DET ER SVÆRT
- Autenticitetsbegrebet

www.simon-skov-fougt.dk

31

VERDEN UDEN FOR SKOLEN

- Eleverne kan jo ikke det samme som professionelle
- Læreren kan ikke det samme som professionelle

- Eleverne skal ikke det samme som professionelle
- Kompleksitet vs. oversimplificering - balance

www.simon-skov-fougtdk

32

PSEDOFAGLIGHED

- *One author describes, for example, a classroom circus where students juggle while calling out numbers, or count the number of elephants circling the room (Shaffer & Resnick 1999, p. 200).*
- "Farmer Alfred has three times as many chickens as cows. Altogether, there are 60 legs in the barn. How many cows does farmer Alfred have?" (Vos, 2018, s. 2).

www.simon-skov-fougtdk

33

AUTENTICITET

- Verden uden for skolen
- Fagene
- Evaluering
- Eleven
- Læreren (Fougtd, Misfeldt & Shaffer, 2020)

Realistic Authenticity

www.simon-skov-fougtdk

34

LÆRING VS. PRODUKTION

Verden uden for skolen vs. skolen

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@simon-skov-fougt.dk

35

DEN LOKALE VERO MODA

- Produktiv undervisning
- Eleverne skal handle
- **UDEN FACIT**

• ← Hvad skal eleverne **LAVE**?
• Hvad skal eleverne **LÆRE**? →

www.simon-skov-fougt.dk

LÆRING VS. PRODUKTION

- Hvordan sikrer vi, at eleverne lærer det intenderede?
- LÆRING ER EN FORSTYRRELSE I PRODUKTIONSPROCESSEN
- Der er brug for faglige input
- Elever i grupper, forskellige stadier

• Læring er en forstyrrelse i produktionsprocessen

www.simon-skov-fougt.dk

SCENARIEDIDAKTIK

- Udfordringen i scenariebaserede undervisningsforløb er at balancere scenarioniveau (produktion) i forhold til skolen (læring)

- Undervisningsniveauet: Læring; Skrive for at lære
- Scenarioniveauet: Produktion; Skrive for at afdække sandhed

- Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- Spor gennem Australien: Pakkede kufferten
- Filminstruktøren Kathrine (Hetmar, 2017)

www.simon-skov-fougt.dk

SCENARIEBASERET UNDERVISNING

STRUKTUR + PLANLÆGNING er nøgleordet

www.simon-skov-fougt.dk

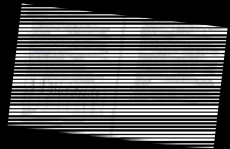

PLANLÆGNINGSGUIDE

- En stramt styret faseopdelt proces
- www.kortlink.dk/r5sk (Fougt, 2018)
- Fleksibelt værktøj
- Forløbet vil ændre sig

STRUKTUR

www.simon-skov-fougt.dk

DEN LOKALE VERO MODA

- Hvilke faser ser I i forløbet?
- ← Produktet
- Faser→

www.simon-skov-fougt.dk

VURDERINGSFOKUS

- Holistisk vurdering ("De røde stregers tyranni")
- Vurdering af få, udvalgte faglige områder i hver fase:
- **Vurderingsfokus** (Fougt, Berge, Gedde-Dahl & Øgreid, 2014)
- ELEVERNE SKAL KENDE DEM
- Orienter eleverne mod det faglige

STRUKTUR

www.simon-skov-fougt.dk

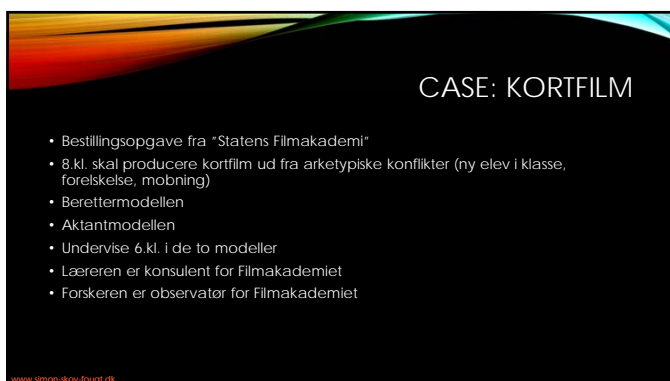

CASE: KORTFILM

- Bestillingsopgave fra "Statens Filmakademi"
- 8.kl. skal producere kortfilm ud fra arketyperiske konflikter (ny elev i klasse, forelskelse, mobning)
- Berettermodellen
- Aktantmodellen
- Undervise 6.kl. i de to modeller
- Læreren er konsulent for Filmakademiet
- Forskeren er observatør for Filmakademiet

www.simon-skov-fougt.dk

STRAMT STYRET FASEOPDELT PROCES MED VURDERINGSFOKUS

- Introduktion: *Rammesætning*
- Kortfilmens dramaturgi: *Aktantmodellen, berettermodellen, rekvisit* FAGLIGT INPUT
- Idégenerering, ud fra tema: *Idé, rekvisitter* KONSULENTGODKENDELSE
- Storyboards: *Bærende idé, dramaturgi* KONSULENTGODKENDELSE
- Optage: *Showing og telling* KONSULENTGODKENDELSE
- Redigere: *Klipning* KONSULENTGODKENDELSE
- Formidling: *Præsentation*

www.simon-skov-fougt.dk

TIMEOUTS

- Den virkelige verden ('PRODUKTION') vs. undervisning (LÆRING)

www.simon-skov-fougt.dk

TIMEOUTS: INDE I OG UDE AF SCENARIET

www.simon-skov-fougt.dk

46

DEN LOKALE VERO MODA

- Hvilke mulige vurderingsfokuser ser I i faserne?
- Hvilke timeouts kunne der måske blive brug for?

www.simon-skov-bougt.dk

47

FIRE

- FIRE-modellen
  - Forståelse
  - Idégenerering
  - Realisering
  - Evaluering

www.simon-skov-bougt.dk

48

ON FIRE

- ON-FIRE-modellen
  - OPLEVELSE
  - NÆRE LIVSVERDEN
  - Forståelse
  - Idégenerering
  - Realisering
  - Evaluering
- Elevernes livsverden vs. Højtspecialiseret faglighed: Hvad er det, eleverne skal forstå?

www.simon-skov-bougt.dk
